

Nieuwsbrief vicariaten Middelburg en Breda

december 2020

jaargang 9, nr.12

De digitale nieuwsbrief van de vicariaten Middelburg en Breda is een maandelijkse uitgave die wordt verstuurd aan parochies, pastorale beroepskrachten en belangstellenden.

U kunt zich aan-/afmelden via e-mailadres: vic.breda@bisdombreda.nl of vic.middelburg@bisdombreda.nl

Kopij kunt u aanleveren tot eind december 2020

Redactie en lay-out: vicaris P. Verbeek, E. Bornhijm, L. Sweere en M. Beneken Kolmer

Dialogoog

De Kerk moet steeds hervormd worden, aldus het Tweede Vaticaans Concilie. De pausen hebben dat sindsdien herhaald in verschillende woorden en gebaren. De meest recente uiting vinden we in de encycliek *Fratelli tutti* van paus Franciscus, getekend te Assisi op 4 oktober van dit jaar. Het thema is broederschap en maatschappelijke vriendschap, en de oproep, de "uitnodiging tot dialoog" die ervan uitgaat, is gericht tot alle mensen van goede wil. Het is de eerste keer in de geschiedenis dat een paus zegt zich aangemoedigd te voelen tot het schrijven van een encycliek door een leider van de islam, i.c. de Egyptische groot-imam Achmed al-Tayeb, die hij in 2019 in Abu Dhabi had ontmoet. Het zal ook de eerste keer zijn dat een paus openlijk schrijft dat hij zich liet inspireren door "broeders en zusters die niet katholiek zijn", zoals Martin Luther King, Desmond Tutu en Mahatma Gandhi. In het tweede hoofdstuk van de encycliek, een uitgewerkte bezinning op de parabel van de barmhartige Samaritaan, lezen we de constatering – pijnlijk maar waar – "dat geloof in God en eredienst op zich niet volstaan om te garanderen dat je leeft op een manier die aan God behaagt". Kijk maar naar de priester en de leviet die met een boogje om de gewonde man langs de weg heenliepen. "De paradox is dat degenen die zeggen dat ze ongelovig zijn soms beter Gods wil in praktijk brengen dan gelovigen." Ik heb ze ontmoet, die barmhartige Samaritanen buiten de Kerk, wier werkzame naastenliefde mij beschaamd deed staan en me opriep tot bekering. Paus Franciscus droomt van een dialoog met alle mensen van goede wil, dialoog die pas authentiek zal zijn wanneer wij bereid zijn om van de ander te leren. Aan het einde van de encycliek bidt de paus: "Mogen wij de goedheid en de schoonheid herkennen die U in elk van ons gezaaid hebt en zo banden smeden van eenheid, gezamenlijke inzet en gedeelde hoop".

vicaris-generaal Marc Lindeijer SJ

Vier Kerstmis!

De Nederlandse Bisschoppen nodigen u van harte uit om Kerstmis te vieren, ook al is dit jaar alles anders door Covid-19. Ga naar de [website van uw eigen parochie](#) om te kijken of u bij een van de vieringen kunt zijn en wat u daarvoor moet doen.

Zijn alle plekken al gereserveerd, vier dan Kerstmis thuis, via de livestream van uw parochie, of voor televisie bij KRO-NCRV op NPO2. Kerstmis is te belangrijk om het niet te vieren. Via de campagnesite vindt u liturgieboekjes om de mis te kunnen volgen. Binnenkort verschijnt er ook een doeboekje om samen met kinderen Kerstmis te vieren en nog meer. Doe mee, Vier Kerstmis!

Kijk op vierkerstmis.nl

Terugkijktip: Het geloofsgesprek met vicaris-generaal Marc Lindeijer SJ

In een openhartig Geloofsgesprek met presentator Leo Fijen, spreekt vicaris-generaal Marc Lindeijer SJ over zijn visie op de missionaire Kerk. Het Geloofsgesprek werd in augustus opgenomen om op zondag 6 september te kunnen worden uitgezonden, maar dit werd opgeschoven vanwege een ingelaste uitzending over kardinaal Simonis die op 2 september overleed.

In het gesprek gaat pater Lindeijer onder meer in op de roeping van elke christen en hoe onderscheiding der geesten daarbij werkt. Het is geruststellend, zo ervaart hij, dat de missionaire Kerk niet bij jezelf hoeft te beginnen door allerlei boeken en documenten erover te lezen. Het begint namelijk bij de Heilige Geest. Die is al aan het werk in de harten van de mensen. Wat daarna komt is onderscheiden waar de Geest aan het werk is, en hoe je daarbij van dienst kunt zijn. Dat heeft met roeping te maken. En als die roeping van God komt, geeft die een blijvende vreugde. [Kijk de uitzending terug via NPO](#)

Parochie Christus Koning

Met ingang van 1 januari 2021 worden de drie parochies van de gehele regio Zundert samengevoegd. De naam van deze nieuwe parochie is Christus Koning. Met de fusie verdwijnen de drie 'oude' parochies: de Heilige Trudoparochie in Zundert, de Heilige Bavoparochie in Rijsbergen en de parochie van de Heilige Drie-eenheid in Klein Zundert. De namen van de kerkgebouwen blijven gehandhaafd.

Op maandagavond 9 november jongstleden werd het fusiedocument officieel ondertekend door afgevaardigden van de drie parochies. Dit ging geheel coronaproef. Iedere parochievertegenwoordiger kwam afzonderlijk naar de pastorie in Zundert om het document te tekenen.

Christus Koning

De nieuwe naam van Christus Koning is volgens pastoor Hans van Geel gekozen omdat de parochie zich verbindt ten volle aan haar leidsman, de vredevorst. "De nieuwe parochie kiest er dan voor om de oorsprong van geloof, Christus zelf, het begin te laten zijn van de nieuwe parochie." Hij licht de keuze voor de naam Christus Koning verder toe: "Het hoogfeest van Christus Koning van het Heelal werd in 1925 door Paus Pius ingesteld om het gezag van Christus tegenover een wereld in de greep van atheïsme en ongelovigheid te bevestigen. Het koningschap van Christus wordt niet gekenmerkt door macht, maar door de kracht van de liefde. Het is de macht van de Liefde die uit het kwade het goede weet te halen, die een versteend hart kan verzachten, die vrede brengen kan in het bitterste conflict, de hoop kan ontsteken in de dichtste duisternis. Het hoogfeest van Christus Koning wordt gevierd op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarna de Adventstijd start om ons voor te bereiden op de geboorte van Christus met Kerstmis."

Pastoor Lars Peetam gepromoveerd

Formeel was pastoor Lars Peetam van de Bredase parochie van de Heilige Familie al in 2019 tot doctor in de theologie gepromoveerd maar door allerlei oorzaken, waaronder de coronapandemie, is de feitelijke bevestiging van deze promotie uitgesteld tot januari 2021. Pastoor Peetam promoveert aan de Philosophisch-Theologische Hochschule van de Sociëteit van het Goddelijk Woord in Sankt Augustin. Zijn dissertatie gaat over de preken van de Nederlandse jezuïet Piet Penning de Vries (1928-1995).

Het ruim 700 pagina's tellende proefschrift van pastoor Lars Peetam

[Lees het interview met pastoor Lars Peetam.](#)

Nieuwsbrief Bisdom Breda

Verder lezen? Vandaag verschijnt ook de [digitale editie van de Nieuwsbrief van het Bisdom Breda](#) met onder andere bijdragen van bisschop Liesen, tienerwerkster Nina Mertens, zuster Stéphanie Barban van Chemin Neuf, pastoraal werkster Alida van Veldhoven en pastoor Lars Peetam. In de nieuwsbrief is ook aandacht voor een aantal aanbevolen video's van het Bisdom Breda en de landelijke campagne 'Vier Kerstmis!'

Neem een abonnement op een van de [overige nieuwsbrieven](#) van het bisdom.

Lesmateriaal beschikbaar voor Week Katholiek Onderwijs 2020

Van 14 tot en met 18 december organiseert de Nederlandse Katholieke SchoolRaad (NKSr) de Week van het Katholiek Onderwijs 2020. De NKSr zorgt ook dit jaar, dat zo veel anders is door Covid-19, weer voor les en inspiratiemateriaal voor de periode van Advent en Kerstmis. De Raad werkt dit jaar samen met Vastenactie.

Fragment uit het prentenboek 'Het kerstverhaal van Koning Guldemonde', een uitgave van NKSr en Vastenactie.

Bij de ontwikkeling van het materiaal is rekening gehouden met de digitale aard van het onderwijs dit jaar.

Basisonderwijs

Voor het basisonderwijs heeft de NKSr in samenwerking met Vastenactie een bijzonder project ontwikkeld: 'Het cadeau voor de wereld'. Het gaat over koning Guldemonde die zijn onderdanen een boek met het kerstverhaal wil schenken maar hij weet niet meer precies hoe het verhaal gaat. De hofhouding helpt hem om het verhaal compleet te maken, vanuit hun eigen beleving. Het project is zowel voor onder- als bovenbouw uitgewerkt in een overzichtelijk werkboek.

Voortgezet onderwijs

'In blijde verwachting' is de titel van het project voor het voortgezet onderwijs. Het verhaal van Maria die zwanger is van een bijzonder kind en het kerstverhaal over de geboorte van haar zoon Jezus worden gekoppeld aan twee andere verhalen uit onze tijd. De auteurs hebben voor onder- en bovenbouw een scala aan uitdagende werkvormen bedacht die de leerlingen op verschillende manieren naar de verhalen laat kijken, onder

meer vanuit een levensbeschouwelijk perspectief en vanuit een maatschappelijke insteek.

Het materiaal kunt u downloaden via www.vastenactie.nl/lesmateriaal en www.nksr.nl

Advent & Kerst met kinderen vieren

Het gezinspastoraat heeft allerlei materialen om de advents- en kersttijd zo goed mogelijk vorm te geven: thuis en in de parochie. Hieronder een overzicht. Alle materialen mogen vrij gebruikt en overgenomen worden. Bijvoorbeeld op een website, parochieblad of om uit te printen. Alleen de bronvermelding naar de afbeeldingen moet blijven staan.

Adventskalender	Kindernieuwsbrief over Kerst: gratis aanvragen via secretariaat@sintfranciscuscentrum.nl .
Kerstkleurplaten voor de allerkleinsten	www.sintfranciscuscentrum.nl/gezinspastoraat/met-kinderen-advent-kerst-vieren
Een kerststalletje om zelf te knutselen	www.sintfranciscuscentrum.nl/gezinspastoraat/knutsel-je-eigen-kerststal
Kerstlantaarntje (voor b.v. herdertjestochten)	www.sintfranciscuscentrum.nl/gezinspastoraat/gratis-kindernieuwsbrief-numet-extra-knutselvel of gedrukt via: secretariaat@sintfranciscuscentrum.nl .
Kerststal kleurwedstrijd	Op verzoek van een parochie gemaakt: wordt lokaal verspreid. Kinderen krijgen de knutselkerststal als ze de kleurplaat inleveren en de drie mooiste creaties worden beloond met een échte kerststal. Ontwerpen op maat worden gratis gemaakt. Mail: gezin@bisdombreda.nl .

Terugkijktip: Roderick Vonhögen in Oudenbosch en Terneuzen

In het televisieprogramma 'Roderick zoekt licht' gaat priester Roderick Vonhögen wekelijks op zoek naar hoopvolle verhalen, optimistische mensen en tradities die verbinden. In november 2020 bezocht Roderick achtereenvolgens Bergen op Zoom, Oudenbosch en Terneuzen. Dat leverde inspirerende gesprekken en verhalen uit het bisdom op.

In de vorige nieuwsbrief hebben we u getipt over de uitzending van 14 november jl. in Bergen op Zoom. Op 21 november werd het bezoek van Roderick Vonhögen aan Oudenbosch uitgezonden en op 28 november volgde Terneuzen.

Wilt u deze afleveringen terugkijken? Zie: kro-ncrv.nl/roderick-zoekt-licht

Digitale adventsretraite van de Jezuïeten

“Zie, ik kom spoedig” is de titel van de adventsretraite 2020. De retraite is gestart op zondag 29 november en loopt tot vrijdag 25 december. Het is alweer de dertiende digitale retraite van de Jezuïeten. Deelnemers aan de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met Bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om het mysterie van Kerst intenser te beleven. Nieuw dit jaar zijn de wekelijkse zoom-meditaties, verzorgd door de auteur van de digitale retraite, jezuïet Gregory Brenninkmeijer. Deelnemers aan de retraite krijgen iedere vrijdagavond een link via Zoom om deel te kunnen nemen aan een geleide meditatie van een half uur. Op deze wijze

kunnen de retraitanten in tijden van corona toch met elkaar verbonden zijn. De vragen die worden gesteld gaan altijd over je eigen leven en je eigen geloof. Met de retraite beleef je de advent bewuster en komt het feest van Kerstmis nog meer bij je binnen. Je kan meedoen met deze gratis digitale retraite door je in te schrijven via www.ignatiaansbidden.org. Je ontvangt dan iedere dag van de advent een gebedsmail.

Nieuwe poster van het kerkelijk jaar

Volwassen worden in geloof houdt in dat we de wereld en de tijd opnieuw leren zien in het licht van Gods liefde. In dit leerproces gaat Jezus ons voor. Om mensen hier bewuster van te maken heeft het Centrum voor Parochiespiritualiteit opdracht gegeven aan Marjet de Jong (schrijver en illustrator, bekend van Geloven thuis en uitgeverij Adveniat) om een nieuwe poster van het liturgisch jaar te maken. In deze poster wordt een aantal belangrijke momenten uit het kerkelijk of liturgisch jaar naar voren gebracht, meestal in tekeningen en symbolen. Daarnaast is ook de verbinding met het gewone jaar gezocht en de vier seizoenen. Kern van de poster is het besef, dat het Jezus zelf is die in het leven met elk mens op weg wil gaan en dat we als kerk ook gezamenlijk met Hem op weg gaan. Voor meer informatie: www.parochiespiritualiteit/nieuwe-poster-kerkelijk-jaar

---

Personalia

Jubilea

Op 10 december is het 25 jaar geleden dat Rob van Uden door bisschop Muskens werd gewijd tot diaken voor het Bisdom Breda. Op zondag 13 december krijgt zijn jubileum enige aandacht in de eucharistievieering in de H Laurentiuskerk in Dongen, maar de echte viering van zijn ambtsjubileum wordt vanwege de coronamaatregelen uitgesteld. Onze felicitaties hoeven niet te worden uitgesteld: graag feliciteren we Rob en zijn vrouw Conny met dit zilveren jubileum.